

Een gemoderniseerd systeem van erfbelasting

Conceptnota voor nieuwe regelgeving
van Katrien Schryvers, Koen Van den Heuvel,
Peter Van Rompuy en Jenne De Potter

Toelichting Commissie Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
7 november 2016

**AMBITIEVOOR
VLAANDEREN**
CDV & **VLAAMS
PARLEMENT**

DUIDING

Sinds 1 januari 2015

- Vlaanderen volledig bevoegd
- Decreet van 13 december 2013 houdende de Vlaamse Codex Fiscaliteit (i.p.v. Wetboek der Successierechten en Wetboek der Registratie-, Hypotheek- en Griffierechten)
- Erfbelasting i.p.v. successierechten

BRON VAN INKOMSTEN

- Financiering vanuit federale overheid voor Vlaanderen vanuit successierechten (in miljoen euro)*

Jaar	Totaal	Vanuit successierechten	Vanuit successierechten (%)
2010	24 171,03	1 070,03	4,4%
2011	25 022,14	1 117,85	4,5%
2012	25 821,44	1 315,04	5,1%
2013	26 377,13	1 456,35	5,5%
2014	26 618,91	1 393,60	5,2%

- Financiering vanuit federale overheid voor Vlaanderen vanuit schenkingsrechten (in miljoen euro)*

Jaar	Totaal	Vanuit schenkingsrechten	Vanuit schenkingsrechten (%)
2010	24 171,03	214,17	0,9%
2011	25 022,14	242,32	1,0%
2012	25 821,44	253,70	1,0%
2013	26 377,13	283,96	1,1%
2014	26 618,91	301,40	1,1%

BRON VAN INKOMSTEN

- Te betalen successierechten / erfbelasting per categorie van erfgenamen (in euro)

	Rechte lijn, echtgenoten en samenwonenden	Broers en zussen	Andere personen	Totaal
2010	449 212 274,71	169 834 630,01	430 869 302,73	1 049 916 207,45
2011	531 919 949,80	193 870 137,60	404 729 852,86	1 130 519 940,26
2012	607 348 188,81	228 855 224,29	544 967 032,47	1 381 170 445,57
2013	645 503 187,00	226 529 912,42	559 080 123,99	1 431 113 223,41
2014	604 459 523,47	139 060 555,33	527 766 101,14	1 274 586 179,94
2015	694 386 675,64	222 134 880,79	581 193 911,07	1 497 715 467,50

NOOD AAN MODERNISERING

Regelgeving niet aangepast aan moderne samenleving:

- Stijgende levensverwachting
 - Gezinsverdunning
 - Meer verschillende samenlevingsvormen (nieuw-samengestelde gezinnen)
 - Stijging in vastgoedprijzen
- Gevoel van onrechtvaardigheid
- Steeds meer constructies om regelgeving te ontwijken

Voorstel van resolutie betreffende de oprichting van een studiecommissie Gewestbelastingen in verband met successie, schenkingen en onroerende goederen (goedgekeurd 8 juli 2010).

NOOD AAN MODERNISERING

- Voorstel van resolutie betreffende de oprichting van een studiecommissie Gewestbelastingen in verband met successie, schenkingen en onroerende goederen (goedgekeurd 8 juli 2010).
 - Studiecommissie
 - Synthesenota 24 januari 2012
- Vlaams regeerakkoord 2014-2019
 - *“Na de overname van de dienst, en met aandacht voor federale wijzigingen aan het erfrecht, onderzoeken we hoe de successierechten kunnen moderniseren en afstemmen op hedendaagse samenlevingsvormen, waarbij we het familiale aspect in aanmerking blijven nemen.”*
- Beleidsnota Financiën 2014-2019
 - *“...onderzoeken hoe de successierechten gemoderniseerd kunnen worden en kunnen worden afgestemd op hedendaagse samenlevingsvormen, zonder het familiale aspect uit het oog te verliezen.”*
- Federaal: hervorming erfrecht

NOOD AAN MODERNISERING

Belangrijkste principes

- Eenvoudige, duidelijke en transparante regelgeving
- Druk om regeling uit te werken moet zo klein mogelijk zijn
- Familiale solidariteit, belang van juridisch vastgestelde banden, gezin juridisch goed beschermd
- Aandacht voor interactie erf- en schenkbelasting, zelfde principes, zelfde klemtonen
- Ontwijking voorkomen
- Mogelijk budgettaire implicaties (nood aan simulaties)
- Billijke en evenwichtige spreiding van de lasten

RECENTE WIJZIGINGEN

- Opheffen onderscheid publiek- en privaatrechtelijke goede doelen.
- Wettelijke terugkeer vrijgesteld van belasting.
- Gelijktelling stief- en zorgkinderen met natuurlijk kinderen voor wat betreft schenkingen.
- Vereenvoudiging en vermindering tarieven schenking onroerende goederen.
- Voetvrijstelling voor personen met een handicap voor wat betreft schenkelasting.

VOORSTELLEN NIEUWE REGELGEVING

- Gelijkstelling van stief- en zorgkleinkinderen met natuurlijke kleinkinderen (analoog met gelijkstelling stief- en zorgkinderen met natuurlijke kinderen)

2015	Aantal dossiers/ nalatenschappen	Aantal betrokken kinderen	Erfbelasting ingekohierd (€)
Stiefkinderen	206	328	1 958 127,07
Zorgkinderen	34	43	244 544,58
Totaal	240	371	2 202 681,65

- Gelijkstelling van stiefbroers en -zussen met natuurlijke broers en zussen

VOORSTELLEN NIEUWE REGELGEVING

- VCF: Verkrijging in rechte lijn = verkrijging tussen personen tussen wie een relatie van zorgouder en zorgkind bestaat of bestaan heeft, op voorwaarde dat de zorgrelatie heeft bestaan vóór de leeftijd van eenentwintig jaar, gedurende drie achtereenvolgende jaren (bijv. pleegkinderen).
- Decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg moedigt pleegzorg voor volwassenen met een beperking (pleeggasten) aan.

→ Verkrijging pleeggast en pleegouder gelijkstellen met verkrijging in rechte lijn.

VOORSTELLEN NIEUWE REGELGEVING

- Ouders van een kind met een handicap kunnen diens erfdeel inbrengen in een private stichting, opdat de middelen na hun overlijden beheerd zou kunnen worden door perso(o)n(en) die zij vertrouwen.

→ Inbrengrechten (7%) of erfbelasting (8,8%) gelijkstellen met verkrijging in rechte lijn.

VOORSTELLEN NIEUWE REGELGEVING

- Erfenissprong: kinderen kunnen hun erfdeel binnen het jaar volledig verwerpen, opdat hun eigen kinderen in hun plaats zouden erven.
- Fiscaalrechtelijk alternatief: binnen het jaar na het openvallen van de nalatenschap het geheel of een deel van de nalatenschap fiscaal kosteloos doorgeven.
- + minder druk op de oorspronkelijke erfgenaam
- + meer beschikkingsvrijheid
- + ondersteunen en fiscaal vriendelijk maken van de mogelijkheden voor de jongere generatie
- + niet “alles of niets”

VOORSTELLEN NIEUWE REGELGEVING

- Plaatsvervulling: afstammelingen van een erfgerechtigde nemen diens plaats in en worden in diens graad tot de nalatenschap geroepen.

→ Ook toepassing binnen de erfbelasting.

+ neven en nichten zouden kunnen erven aan tarieven die gelden voor broers en zussen

+ stiefkleinkinderen zouden kunnen erven aan tarieven die gelden voor stiefkinderen

Categorie	Aantal (2015)
Rechte lijn	1 754
Broer / zus	3
Anderen	1 324
Totaal	3 081

VOORSTELLEN NIEUWE REGELGEVING

- Verzamelen van statistische en macro-economische gegevens om simulaties te kunnen doen en de budgettaire impact van mogelijke wijzigingen te kunnen berekenen.

-
- Katrien Schryvers
 - Koen Van den Heuvel
 - Peter Van Rompuy
 - Jenne De Potter